

ประโยค ป.ธ. ๘
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

๑. ส่วนภิกษุเจ้าถิ่นรูปใด เก็บผ้าสาฎกที่ตนเองและภิกษุอาคันตุคนั้นได้มารวมกันไว้แล้ว บอกกะท่านอย่างนี้ว่า ผ้าสาฎกที่ท่านและผมได้ทั้งสองผืนผมเก็บไว้ภายในห้อง ท่านจงไปเลือกผืนที่ถูกใจแล้วหยิบเอาไปเถิด ฯ ฝ่ายรูปที่เป็นอาคันตุคนั้น พึงหยิบเอาผ้าสาฎกเนื้อหยาบที่ภิกษุเจ้าถิ่นได้มานั้นแล เพราะความเกรงใจ ฯ บรรดาทั้ง ๒ รูปนั้น รูปที่เป็นเจ้าถิ่นถือเอาผ้าสาฎกอีกผืนหนึ่งที่เหลือจากที่อาคันตุกภิกษุเลือกแล้วหยิบเอาไป ไม่เป็นอาบัติ ฯ ภิกษุอาคันตุกะวางบาตรและจีวรไว้ใกล้ ๆ พวกภิกษุเจ้าถิ่นที่กำลังทำงานที่เนื่องด้วยจีวรอยู่ เข้าใจว่า พวกภิกษุเจ้าถิ่นเหล่านั้น จักช่วยดูแลให้ จึงไปสรงน้ำหรือไปในที่อื่น ฯ ถ้าภิกษุเจ้าถิ่นทั้งหลาย ช่วยดูแลบาตรและจีวรนั้นไว้ การช่วยดูแลอย่างนี้นั้น เป็นการดี หากท่านเหล่านั้นมิได้ดูแลให้เมื่อสูญหายไป ไม่เป็นสินใช้ ฯ แต่ถ้าภิกษุอาคันตุคนั้น พูดยว่า ขอได้โปรดช่วยเก็บบาตรและจีวรนี้ไว้ด้วยเถิด ขอรับ แล้วไป และพวกภิกษุเจ้าถิ่นนอกนี้ไม่ทราบ เพราะมัวยุ่งอยู่กับงาน ก็มีนัยนี้เหมือนกัน ฯ แต่ถ้าภิกษุเจ้าถิ่นเหล่านั้น อันภิกษุอาคันตุกะร้อง(ขอ)ว่า ขอได้เก็บบาตรและจีวรนี้ไว้ด้วยนะ ขอรับ ได้ปฏิเสธว่า พวกผม(กำลัง)ยุ่ง และภิกษุอาคันตุคนอกนี้ เข้าใจว่า ท่านเหล่านี้จักเก็บไว้ให้แน่แท้ ไม่คิดใจแล้วไปเสีย ก็มีนัยนี้เช่นกัน ฯ แต่ถ้าพวกภิกษุเจ้าถิ่นถูกท่านขอร้องหรือมิได้ขอร้องก็ตาม บอกว่า พวกผมจักเก็บไว้ให้เอง นิมนต์ไปเถิด บาตรและจีวรนั้น ภิกษุเจ้าถิ่นต้องดูแล ฯ หากไม่ดูแลเมื่อสูญหายไป ย่อมเป็นสินใช้ ฯ เพราะเหตุไร ฯ เพราะบาตรและจีวรนั้น พวกเขารับรองไว้ ฯ ภิกษุรูปใด เป็นผู้รักษาเรือนคถิง เวลาจวนรุ่งสางนั้นแล ได้ขนบาตรและจีวรของพวกภิกษุลงไปไว้ยังปราสาทชั้นล่าง ไม่ได้ปิดประตูไว้ ไม่ได้แจ้งแม้แก่ภิกษุเหล่านั้น เทียวภิกขาจารไปไกล ถ้าพวกโจรลักเอาบาตรและจีวรไปไซ้ร ย่อมเป็นสินใช้แก่เธอแท้ ฯ

๒. ฝ่ายภิกษุใด เมื่อภิกษุผู้รักษาเรือนคลังกำลังมองอยู่นั้นแล ก็เก็บไว้
 ทั้งไม่ให้ภิกษุผู้รักษาเรือนคลังรับรอง ของที่สูญหายไป เป็นอันสูญหายไปด้วย
 ดีแลฯ ถ้าภิกษุผู้รักษาเรือนคลัง เก็บบริขารนั้นไว้ในที่อื่น เมื่อสูญหายไป
 ย่อมเป็นสินใช้ ฯ ถ้าเรือนคลัง ป้องกันอย่างดี บริหารทุกอย่างของสงฆ์และ
 ของเจดีย์ เขาเก็บไว้ในเรือนคลังนั้นแล แต่ภิกษุผู้รักษาเรือนคลัง เขา ไม่ฉลาด
 เปิดประตูไว้แล้วไปไหน ๆ เสีย เพื่อฟังบรรยายธรรมบ้าง เพื่อทำธุระอย่างอื่น
 บางอย่างบ้าง ขณะนั้นพวกโจรเห็นแล้วขนเอาไปเท่าใด เป็นสินใช้แก่เธอทั้งหมด
 เท่านั้นฯ เมื่อภิกษุผู้รักษาเรือนคลัง ออกไปจากเรือนคลังจงกรมอยู่ภายนอก
 หรือเปิดประตูผึ่งร่างกายให้รับอากาศ หรือนั่งอยู่ในเรือนคลังนั้นด้วยการประกอบ
 ความเพียรอย่างต่อเนื่องในสมณธรรม หรือนั่งอยู่ในเรือนคลังนั้นแลอยู่อยู่กับ
 งานบางอย่าง หรือแม้เป็นผู้ปวดอุจจาระปัสสาวะ แม้เมื่อตรงนั้นนั่นแหละ
 มีที่ใกล้ ๆ อยู่ (กลับ) ไปเสียข้างนอก หรือเป็นผู้เดินเล่นด้วยอาการอื่นบางอย่าง
 พวกโจรเปิดประตู(เข้ามา) หรือเข้ามาทางประตูที่เปิดไว้แล้วนั่นเอง หรือ
 ตัดช่องย่องเบา ขนสิ่งของไปเท่าใดเพราะความเลินเล่อของเธอเป็นปัจจัย
 สิ่งของเท่านั้น ย่อมเป็นสินใช้แก่เธอแลทั้งหมด ฯ อาจารย์บางพวกแย้งว่า
 แต่ในฤดูร้อน จะเปิดหน้าต่างจำวัดก็ควร ฯ แต่เมื่อเธอปวดอุจจาระปัสสาวะ
 แล้วไปในที่อื่น ในเมื่อที่ใกล้ ๆ ไม่มี ไม่ใช่วิสัย เพราะเธอดำรงอยู่ในฝ่าย
 (ฐานะ) ภิกษุใช้ เพราะฉะนั้น จึงไม่เป็นสินใช้ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๘

แปล ไทยเป็นมคร

๑. โย ปน อตตนา จ เตน จ ลทฺธสาฎเก เอกโต จเปตฺวา ตํ เอว
 วทติ ตยา จ มยา จ ลทฺธสาฎกา เทวปี อนุโตคพฺเภ จปีตา คจฺณ ยํ อิจฺฉสิ
 ตํ วิจินิตฺวา คณหาหิตี ฯ โส จ ลชฺชชย อวาสิเกน ลทฺธํ ฦตฺสาฎกเมว
 คณฺเหยฺย ฯ ตตฺราวาสกิสฺส วิจินิตฺวา คหิตาวเสสํ อิตฺรํ คณฺหโต อนาปตฺติ ฯ
 อาคนตุโก ภิกฺขุ อวาสิกาณํ จีวรกมฺมํ กโรนฺตานํ สมิเป ปตฺตจิวรํ จเปตฺวา
 เอเต สงฺโกปิตฺสฺสนฺติตฺติ มณฺณมานโน นหายิตฺถํ วา อณฺณตฺร วา คจฺณติ ฯ สเจ นํ
 อวาสิกา สงฺโกเปนฺติ อิจฺเจตํ กุสลํ โน เจ นนฺทุเจ ทึวา น โหติ ฯ สเจปี
 โส อิทํ ฆนฺเต จเปถาติ วุตฺวา คจฺณติ อิตฺเร จ กิจฺจปฺปสฺสตฺตฺตา น ชานนฺติ
 เอเสว นโย ฯ อถาปี เต อิทํ ฆนฺเต จเปถาติ วุตฺตา มยํ พุยาवฺภาติ
 ปฏิกฺขิปปนฺติ อิตโร จ อวสฺสํ จเปสฺสนฺติตฺติ อนาถิยิตฺวา คจฺณติ เอเสว นโย ฯ
 สเจ ปน เตน ยาจิตา วา อยาจิตา วา มยํ จเปสฺสาม ตฺวํ คจฺณาติ วทนฺติ ตํ
 สงฺโกปิตพฺพํ ฯ โน เจ สงฺโกเปนฺติ นนฺทุเจ ทึวา ฯ กสฺมา ฯ สมฺปฏิจฺฉินตฺตฺตา ฯ
 โย ภิกฺขุ ฆณฺฑาคาริกโก หุตฺวา ปจฺจุสฺสมเยว ภิกฺขุณํ ปตฺตจิวฺรานิ เหนฺจฺจาปาสาทํ
 โอโรเปตฺวา ทวารํ อปีทหิตฺวา เตสํปี อนาโรเจตฺวา ทฺวเร ภิกฺขาจาร์ คจฺณติ
 ตานิ เจ โจรา หรณฺติ ตสฺเสว ทึวา ฯ

๒. โยปี ตสฺส ปสฺสนฺตสฺเสว จเปติ ฆณฺฑาคาริกญจ น สมฺปฏิจฺฉาเปติ
 นนฺทุจํ สุนนฺทุจเมว ฯ สเจ ตํ ฆณฺฑาคาริกโก อณฺณตฺร จเปติ นนฺทุเจ ทึวา ฯ สเจ
 ฆณฺฑาคารี สุกฺคตํ สพฺโพ สงฺฆสฺส จ เจตฺติยสฺส จ ปริกฺขาโร ตตฺเถว จปิยติ
 ฆณฺฑาคาริกโก จ พาโล อพฺยตฺโต ทวารํ วิวริตฺวา ธมฺมกถํ วา โสตุํ อณฺณํ วา
 กิณฺจิก กาคุํ กตฺถจิก คจฺณติ ตํขณฺณํ ทิสฺวา ยตฺตกํ โจรา หรณฺติ สพฺพพณฺตสฺส
 ทึวา ฯ ฆณฺฑาคารโต นิภฺขมิตฺวา พหิ จงฺกมณฺตสฺส วา ทวารํ วิวริตฺวา สรริํ
 อุตฺถํ กาหาเปนฺตสฺส วา ตตฺเถว สมณฺธมฺมานุโยเคน นิสินฺนสฺส วา ตตฺเถว
 นิสีทิตฺวา เกณจิก กมฺเมน พุยาवฺภุสฺส วา อจฺจารปสฺสาวปีพิตฺสฺสาปี สโต

ตตุเถว อุปจาเร วิชฺชมานเณ พหิ กจฺจนโต วา อญฺเณน วา เกนจิ อากาเรน
 ปมตฺตสฺส สโต ทวารํ วิวริตฺวา วา วิวญฺเณว ปวิสีตฺวา วา สมนฺธี นินฺนิตฺวา
 วา ยตฺตํ ตสฺส ปมาทปจฺจยา โจรา หรณฺติ สพฺพํ ตสฺสเสว ทิฏฺฐา อญฺหสมเย
 ปน วาตปानํ วิวริตฺวา นิปฺชชิตฺุ วกฺกยฺตีติ วทณฺติ ฯ อจฺจุจฺจารปสฺสาวปปีตสฺส
 ปน ตสฺมี อุปจาเร อสฺติ อญฺจตฺถ กจฺจนตฺสฺส ทิลานปฏฺเฆ จิตฺตฺตา อวิสโย
 ตสฺมา ทิฏฺฐา น โหติ ฯ
